

## 46/2007. (OT 30.) ORFK utasítás

### **a prostitúcióval összefüggő jogsértések és az emberkereskedelem kezelésével kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtásáról**

Szám: 5-1/46/2007. TÜK

A prostitúció és a hozzá kapcsolódó jogsértések hagyományosan meghatározó elemei az összбүнözésnek. A jelenségkör kezelésével kapcsolatos rendőri feladatok a szervezett бүнözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról szóló 1999. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Szbtv.) alapján kerültek meghatározásra. A hazai бүнügyi tapasztalatok szerint az emberkereskedelem áldozatai szinte kizárólag prostituáltak, vagy ilyen tevékenységre kényszerített személyek. A prostitúció és az emberkereskedelem ezért szorosan összefügg, míg azonban a prostituált az előbbi esetben szabálysértés elkövetőjeként, addig az utóbbiban бүнcelekmény áldozataként jön számításba. A kétféle státusz eltérő rendőrszakmai megközelítéseket igényel, melyek egységes kezelése azonban a jelenségkör egymásra épülésére tekintettel szükséges. Annak érdekében, hogy a prostitúcióval összefüggő jogsértések és az emberkereskedelem elleni rendőri fellépés országosan egységes szemlélettel és gyakorlattal történjék, kiadom az alábbi

utasítást:

1. Az utasítás hatálya az általános rendőrségi feladatok végrehajtására létrehozott rendőri szervekre terjed ki.
2. Az utasítás tárgyi hatálya kiterjed a Бüntető Тörvényкőnyvről szóló 1978. évi IV. törvény 175/B. §-ában foglalt „emberkereskedelem” törvényi tényállására, továbbá a prostitúcióra kényszerítéshez, szexuális kizsákmányoláshoz kapcsolódó cselekmények mellett az emberkereskedelem más formáihoz (kényszermunka, szervkereskedelem, бérkoldulás, tiltott örökbefogadás) kötődő jogsértésekre is.

#### ***I. A tiltott prostitúcióval összefüggő rendészeti feladatok***

3. A helyi rendőri szervek felkérésre szakmai segítséget nyújtanak az önkormányzatok számára a türelmi zónáknak az Szbtv. 8. §-a alapján történő kijelöléséhez, azok adatait - továbbá az Szbtv. 7. §-a szerint védett övezetnek minősülő közterületek adatait - naprakészen nyilvántartják.

4. A közrendvédelmi osztályvezetők, őrsparancsnokok a beszerzett adatoknak megfelelően intézkednek a járőr körzetleírások és útiránytervek módosítására és e területek gépkocsizó járőrszolgálatlaltal történő visszatérő ellenőrzésére. A védett övezetekről és a türelmi zónákról azok határait pontosan megjelölő utcajegyzéknek és területleírásnak kell a szolgálatot teljesítők rendelkezésére állnia.

5. A tiltott prostitúció megelőzése, megszakítása és visszaszorítása érdekében szervezett fokozott ellenőrzések során kiemelt figyelmet kell fordítani a védett övezet(ek)re és az Szbtv. 7. §-ának (3) bekezdésében meghatározott helyekre. Rendszeresen és visszatérően kell ellenőrizni a védett övezeteket, továbbá azokat a helyiségeket, amelyek a tiltott prostitúcióval, a hozzá kapcsolódó egyéb jogsértésekkel összefüggésbe hozhatók és az Szbtv. 4. §-ának a) pontja értelmében üzletnek minősülnek. Az ellenőrzésekbe lehetőség szerint be kell vonni a települési önkormányzatok, az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat, az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség, az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal, valamint a Vám- és Pénzügyőrség szerveit is.

6. Ha a prostituálttal [Szbtv. 4. §-ának e) pontja] szemben tevékenysége miatt rendőri intézkedésre kerül sor, minden esetben vizsgálni kell a prostituáltak részére kiadandó orvosi igazolásról szóló 41/1999. (IX. 8.) EüM rendelet melléklete szerint kiállított orvosi igazolás meglétét, amelynek helyszíni hiánya esetén a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 143. § (2) bekezdésének c) pontjában foglalt szabálysértés miatt feljelentést kell tenni.

7. Az Sztv. 143. §-a szerinti tiltott kéjclgés elkövetője és az Sztv. 144. §-ában foglalt szexuális szolgáltatásra való felhívás tilalmának megszegője a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 33. §-a (2) bekezdésének f) pontja alapján előállítható. Velük szemben a szabálysértési eljárást - amennyiben ez a gyorsabb és

eredményesebb elbírálás érdekében célszerű - az Sztv. 38. §-ának (2) bekezdésében foglalt kivételes illetékességi szabály alkalmazásával kell lefolytatni.

8. A tiltott kéjelgés elkövetőjével szemben lehetőség szerint alkalmazni kell az Sztv. 125. §-ában foglalt gyorsított bírósági eljárás lefolytatása céljából történő bíróság elé állítás, ezt megelőzően pedig a szabálysértési őrizetbe vétel (Sztv. 77. §-a) szabályait. Ha ez látszik indokoltnak, az elkövetőt az Sztv. 76. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján az eljáró hatóság (bíróság) elé kell állítani.

9. Az Szbtv. 5. §-ának (1) és (2) bekezdésében felsorolt bűncselekmények és szabálysértések miatti eljárások megindításáról a települési önkormányzat jegyzőjét - Budapesten a főjegyzőt - írásban haladéktalanul értesíteni kell, ha a cselekmény az Szbtv. 4. § a) pontjának megfelelő üzletet is érint. Az értesítésben javaslatot kell tenni az üzlet bezárására. Az eljárások befejezéséről a lezáró határozat megküldésével - egyéb módon történő befejezés esetén az erről szóló értesítéssel - szintén tájékoztatni kell a jegyzőt, illetve a főjegyzőt.

10. A megyei (budapesti) rendőr-főkapitányságok rendészeti igazgatóinak és a Készenléti Rendőrség parancsnokának a prostitúcióval összefüggő jogsértések kezelése érdekében tett intézkedéseikről értékelő jelentést kell készíteniük, amelyet minden év február 1. napjáig az ORFK Rendészeti Főigazgatóság Közrendvédelmi Főosztály (a továbbiakban: ORFK Közrendvédelmi Főosztály) vezetőjének terjesztenek fel. A jelentést az alábbi szempontok szerint kell elkészíteni:

a) a közterületi prostitúció jellemzői az illetékességi területen, van-e kijelölt türelmi zóna, kérték-e a Rendőrség közreműködését a kijelöléshez;

b) a prostitúcióval kapcsolatba hozható üzlet bezárására tett javaslatok száma;

c) miért és mennyi közrendvédelmi bírság kiszabására került sor;

d) a közterületen végrehajtott fokozott ellenőrzések és az azokban részt vett erők, eszközök száma, a végrehajtás ideje, esetlegesen más szervek részvétele;

e) előállítások, elfogások száma;

f) a prostitúcióval összefüggésben hány esetben, hány fő ellen és milyen szabálysértés miatt tettek feljelentést;

g) a feljelentett személyek állampolgársága;

h) a rendőrségi hatáskörbe tartozó szabálysértések befejezésének módja;

i) az Sztv. 125. §-a szerinti gyorsított bírósági eljárás lefolytatása céljából történt bíróság elé állítások száma;

j) az Sztv. 77. §-a szerinti szabálysértési őrizetbe vételek száma;

k) az Sztv. 76. §-a (1) bekezdésének b) pontja szerinti eljáró hatóság elé állítások száma;

l) voltak-e intézkedés alá gyermek-, vagy fiatalkorú prostituáltat, ha igen, sor került-e a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (a továbbiakban: Gyvt.) meghatározott feladatok végrehajtására (jelzésadás kiskorú veszélyeztetettsége esetén, ideiglenes hatályú elhelyezés stb.).

11. Az ORFK Közrendvédelmi Főosztályának vezetője gondoskodik arról, hogy az országos értékelő jelentést a Rendőrség területi szervei az ORFK rendészeti főigazgatója által történő jóváhagyást követően - a közrendvédelmi munka továbbfejlesztése érdekében - megismerjék.

## ***II. A prostitúcióhoz kapcsolódó bűncselekmények és az emberkereskedelem kezelésével kapcsolatos bűnügyi, bűnmegelőzési és áldozatvédelmi feladatok***

12. A nyomozás és a titkos információgyűjtés során felhasználható erők, eszközök és módszerek segítségével fel kell deríteni a prostitúcióval kapcsolatos bűncselekményt megvalósító elkövetői kört és velük szemben a büntetőeljárást haladéktalanul le kell folytatni.

13. A nyomozás során kiemelt figyelmet kell fordítani a prostitúcióból, mások prostitúciójának kihasználásából, prostitúcióra kényszerítésből, vagy emberkereskedelemből származó anyagi javak felderítésére is. Amennyiben a titkos információgyűjtés során az utasítás 7. pontjában írt szabálysértések valamelyikére utaló körülmény merül fel - amennyiben bűnüldözési érdeket nem sért - a szabálysértési eljárás lefolytatását kezdeményezni kell.

14. A rendőri szerveknek kapcsolatot kell tartaniuk a területen működő civil szervezetekkel - különösen a Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM) magyarországi regionális képviselőjével és a Baptista Szeretetszolgálat - , az egyházakkal, valamint az érintett állami szervekkel az emberkereskedelem megelőzése és az áldozatok védelme érdekében.

15. A Rendőrség bűnmegelőzési egységei

a) a lehetőségük függvényében felvilágosító programokat és kampányokat szerveznek a potenciális áldozati kör tagjai részére a prostitúcióra, koldulásra, tiltott munkára kényszerítés és az emberkereskedelem veszélyeinek megismertetésére, az elkerülési lehetőségek és módszerek propagálására, az elhárító magatartásformák kifejlesztésének elősegítésére;

b) gondoskodnak a rendőri megelőzési programok tematikájának ilyen irányú folyamatos aktualizálásáról;

c) összegyűjtik és közzéteszik az áldozatsegítő szervezetek elérhetőségeit, valamint gondoskodnak arról, hogy a büntetőeljárás során az áldozatok azt megismerhessék.

16. Az ORFK Bűnügyi Főigazgatóság Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ (a továbbiakban: ORFK NEBEK) a szakterületre kijelölt kapcsolattartója útján elősegíti a nyomozó szerveknek az emberkereskedelem és a prostitúcióra kényszerítés területén folytatott nemzetközi együttműködését, különös tekintettel az EU tagállamok rendőrségeire és a nemzetközi rendőri együttműködés szervezeteire (EUROPOL, SECI). A nemzetközi tapasztalatok figyelembevételével az ORFK Bűnügyi Főigazgatóság Bűnügyi Főosztályával (a továbbiakban: ORFK Bűnügyi Főosztály) közösen kidolgozott módszertani útmutatót szükség szerint aktualizálja.

17. A prostitúcióra kényszerítés és az emberkereskedelem traumatizált áldozatainak kihallgatását ilyen ügyekben tapasztalattal, kellő empátiával rendelkező és a kihallgatással azonos nemű rendőrnek kell végeznie. Ha indokolt, az eljárásba szakértőként, szaktanácsadóként pszichológust kell bevonni. Törekedni kell a másodlagos áldozattá válás megakadályozására.

18. Az eltűnés miatt folytatott közigazgatási hatósági eljárások során - különösen, ha az eltűnt személy nő, gyermek, fiatalkorú vagy fiatal felnőtt - minden esetben vizsgálni kell a prostitúcióra kényszerítés, illetve az emberkereskedelem lehetőségét. A bejelentő meghallgatásának ki kell terjednie az erre utaló körülményekre, különösen arra, hogy az eltűnt személy nem tervezett-e külföldi munkavállalást. A felkutatott személyek meghallgatása során tisztázni kell, hogy nem próbálták-e prostitúcióra, koldulásra vagy tiltott munkára kényszeríteni.

19. A Nemzeti Nyomozó Iroda (a továbbiakban: NNI) a határon átnyúló, több országot érintő emberkereskedelem és prostitúcióra kényszerítés elleni hatékony fellépés érdekében - a nemzetközi bűnügyi együttműködés szabályai alapján - szükség esetén kezdeményezi közös nyomozócsoportok létrehozását, kialakítja a nyílt és titkos együttműködés egységes elvek mentén történő szabályozását.

20. Az NNI Bűnügyi Főosztálya gondoskodik a világháló folyamatos figyeléséről abból a szempontból is, hogy az Internet emberkereskedelem vagy prostitúcióra kényszerítés céljából történő felhasználása felderíthetővé váljék. Kiemelt figyelmet kell fordítani az escort-, örökbefogadási-, vagy házasságközvetítő ügynökségek ilyen irányú megjelenésére, továbbá a gyermek- és fiatalkorú áldozatok és a velük történt visszaélések Interneten keresztül történő azonosítására. Az NNI a tudomására jutott információkat haladéktalanul megküldi a további intézkedésre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező nyomozó szerv részére.

21. Az NNI Szervezett Bűnözés Elleni Főosztálya - a rendőrségi informatikai rendszerek felhasználásával - 2008. június 30-ig gondoskodik az üzletszerű kéjelgés elősegítése, kerítés, kitarottság, emberkereskedelem, továbbá az ezekkel összefüggésben elkövetett kényszerítés és személyi szabadság megsértése bűncselekmények miatt indított büntetőeljárások adatait tartalmazó országos adatbázis (a továbbiakban: emberkereskedelmi adatbázis) kialakításáról és annak ezt követő folyamatos karbantartásáról. Az emberkereskedelmi adatbázisnak alkalmasnak kell lennie az országon belüli és a nemzetközi koordináció, a folyamatos információcsere elősegítésére, a szervezett bűnözői csoportok által alkalmazott speciális módszerek, eszközök, útvonalak, hamis okmányok megismerésére, a jelenségek több szempontú mérésére, továbbá az adatok összehasonlítására is.

22. Az NNI Szervezett Bűnözés Elleni Főosztálya a hazai és nemzetközi szervek, szervezetek adatkérésre vonatkozó megkereséseit az emberkereskedelmi adatbázis alapján teljesíti.

23. A nemzetközi emberi jogi egyezményekből fakadó kötelezettségek teljesítése érdekében a rendőri szervek biztosítják, hogy az áldozatok a hatályos törvények alapján őket megillető jogokat gyakorolhassák. Gondoskodnak továbbá arról, hogy az áldozat megfelelő segítségben és védelemben részesüljön, ennek keretében:

a) szükség esetén orvosi, pszichiátriai segítséget biztosítanak számára, függetlenül attól, hogy az eljárás lefolytatásában a hatósággal együttműködik-e;

b) tájékoztatják a bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvényben meghatározott áldozatsegítő szolgáltatásokról, továbbá a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által működtetett éjjel-nappal ingyenesen hívható Országos Krízis-kezelő és Információs Telefonszolgálat (06-80-20-55-20) elérhetőségéről.

24. A rendőri szervek gondoskodnak arról, hogy - amennyiben a feltételek adottak, és az érintett személyi biztonsága ezt indokoltá teszi - az emberkereskedelem, illetőleg a prostitúcióra kényszerítés áldozata zárt, őrzött objektumban (menedékhely, shelter) kerüljön elhelyezésre. Az áldozat menedékhelyre irányítása érdekében a lehető legrövidebb időn belül a NEBEK-et kell megkeresni az éjjel-nappal hívható 33-766-os belső, vagy a 06-1-443-5557-es városi telefonszámon.

25. A megyei (budapesti) rendőr-főkapitányságok bűnügyi igazgatóinak, továbbá az ORFK NEBEK és az NNI igazgatójának értékelő jelentést kell készíteniük az utasításban meghatározott feladatok végrehajtásáról, a hatáskörükbe tartozó, a jelenségekkel érintő bűncselekmények nyomozási tapasztalatairól, amelyet minden év február

1. napjáig az ORFK Bűnügyi Főosztály vezetőjének kell felterjeszteniük. A jelentést a következő szempontok szerint kell elkészíteni:

a) a tiltott prostitúcióval összefüggő bűncselekmények - üzletszerű kéjergés elősegítése, kerítés, kitartottság, emberkereskedelem, továbbá az ezekhez kapcsolódó személyi szabadság megsértése és kényszerítés - megjelenési formái, jellemzői, hány esetben és milyen bűncselekmény miatt indult eljárás;

b) a nem prostitúciós célú emberkereskedelem megjelenési formái, jellemzői, eljárások száma;

c) jellemző elkövetési helyek, módszerek, körülmények;

d) a gyanúsítottak száma, állampolgársága, egyéb jellemzői;

e) a sértettek száma, neme, életkora, állampolgársága, egyéb jellemzői (pl. családi állapot);

f) eljárás-befejezések száma és jellege;

g) a szervezett bűnözői csoportok által alkalmazott speciális módszerek, eszközök, útvonalak, hamis okmányok jellemzői;

h) a prostitúcióval összefüggő bűncselekmények és az emberkereskedelem nyomozási tapasztalatai, esetleges speciális jellemzők (pl. szervcsonkítás);

i) bűnmegelőzési és áldozatvédelmi feladatok végrehajtási tapasztalatai;

j) történt-e „menedékhelyre” irányítás, hány esetben, milyen életkorú és állampolgárságú áldozatok vonatkozásában;

k) folytattak-e büntetőeljárást gyermek- vagy fiatalkorú prostituált, vagy ilyen tevékenységre kényszerített személy ügyében, ha igen, sor került-e a Gyvt-ben meghatározott feladatok végrehajtására (jelzésadás kiskorú veszélyeztetettsége esetén, ideiglenes hatályú elhelyezés stb.);

l) jellemző esetleírások (példatár).

26. Az ORFK Bűnügyi Főosztály vezetője gondoskodik arról, hogy az országos értékelő jelentést a Rendőrség nyomozó hatóságai az ORFK bűnügyi főigazgatója által történő jóváhagyást követően - a bűnügyi, bűnmegelőzési és áldozatvédelmi tevékenység továbbfejlesztése érdekében - megismerjék.

### ***III. Záró rendelkezések***

27. Ez az utasítás 2008. január 1. napján lép hatályba. Ezzel egyidejűleg hatályát veszti a prostitúcióval kapcsolatos jogsértések és az emberkereskedelem kezelésével kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtásáról szóló 4/2006. (I. 23.) ORFK intézkedés.

28. Az utasítás rendelkezéseit az érintett személyi állománnyal ismertetni kell.